

ערבי נוש בשם סואפיר. דקות אחדות לפני כן ניצלנו מהתקפתם של שני מטוסי קרב מצריים, שצוללו על הגיון הגיפים של פלוגת שועלי-שמרון. עתה עקבנו אחר תימרוניו של ספיטפייר, מצרי נוסף, שחג בשמים וחיפש את מחבואה החדש של הפלוגה.

כיום לא תמצא את השם סואפיר על המפה. במקום בתי-החומר של הכפר הערבי מתגשאים בתי-הבטון של מרכז איזור שפיר, על שם השר חיים משה שפירא.

אבל מה שנדרנו אז — אנו מקיימים גם היום, ואיתנו החברים הצעירים שהצטרפו למערכת.

★ ★ ★

לא תוארנו לעצמנו, או, כמה קשה יהיה המאבק ומה ארוכה הדרך.

עשרים השנים שעברו מאז היו רצופות קרבות במלחמה חדשה: מלחמה על דמותה של המדינה, אשר כה רבים מבני דורנו שילמו בחיים למען הקמתה.

שמות שסימלו מערכות חדשות תפסו את מקומם של שמות כמו לאטרון, נגבה וחוליקאט. על שערים של גליונות העולם הזה חרותים דברי המאבק נגד השררה והשחיתות

צוות ג'יפ של שוערי שמרון*

של חושיסטאן, נגד התנכלותם של ראשי מנגנונים לחריות הדמוקרטיות במדינה, נגד הריקבון שפשה בצמרת המיטרה ונגד האינטרסים המיפלאטיים שעיוותו את צורכי הביטחון הלגיטימיים של המדינה.

כתבו את האמת, גם כאשר אמת זו גררה אחריה הפצצת המערכת והתקפת-דמים מן המארב על עורכי העולם הזה. היו שנים ארוכות, בהן יצאנו לעבודתנו חמושים כפי שיצאנו לשדות-הקרב.

★ ★ ★

מה תועילה מלחמה זו?

מכיוון שזאת לא היתה מלחמה על מישרות ושררה, לא נוכל להצביע על עמדות-שילטון שכבשנו.

מלחמתנו היא מלחמה על ליבו והכרתו של האזרח. באיזה מידה הצליחה המלחמה — תוכל בעצמך לקבוע.

הבט נא סביבך, קרא את הצהרותיהם של אישים פוליטיים ושל מורים, של חיילים, פועלים ואנשי-התיישבות. אם תמצא בהם כמקרה לשלום, אם תגלה בהם החלטה לשמור על חרות-הפרט במדינה ולטור את קנייני-השחיתות, אם גוברת שפיות-הדעת — אזי לא היתה מלחמתנו לשווא, וקיימנו את אשר נדרנו לעצמנו ולחברינו-לגשק לפני עשרים שנה.

אשכנזי

* משמאל: שלום כהן. באמצע: אורי אבנרי. מאחור: נהג-הג'יפ שאול, כיום נהג מונית. מימין: מימ אברט מנדלר, כיום מפקד חטיבת שריון.

הכתבה העיקרית בגליון זה מזמינה אותך לטיול אל העבר. אל אותם המקומות, שברגע מסויים היו מוקדי-מלחמה של מדינת-ישראל — לחיים ולמוות.

בשביל רבים מקוראינו, זוהי חזרה אל שמות ידועים, אל מקומות שלא ימחקו מזכרונם כל עוד הם חיים, אל פנים יקרים שנעלמו.

ואילו קוראינו הצעירים יותר — אני מקווה שימצאו כאן תשובה אשר לא תמחק קל לקבל אותה, כאשר שואלים אב או אח מבוגר: "איך זה היה במלחמת-העצמאות שלנו?"

הרגש לא הושם על מילים רמות, גם לא על קווים איסטראטגיים גורליים — כי אם על האדם. על לוחמים אפורים ברגעי פחדם וגבורתם בעת מפלה ובשעת-ניצחון.

★ ★ ★

לקראת יובל-העצמאות ה-20 רצינו להראות את הבקומות שבהם נחתך גורלה של המדינה. רצינו גם לראות את תגובתם של בני הדור של תשכ"ח, כאשר הם עומדים מול ציוני-הדרך של תש"ח.

יצאנו בשירה קטנה, שמרבית נוסעיה לא יכלו לזכור את מאורעות תש"ח. כי אז היו עדיין תינוקות — או אפילו טרם נולדו. מה היתה תגובתם, כאשר צעדו בשדות-תש"ח?

על גיבעה 69 הקירחה, בעלת שלושת המיגדלים המשוניים, עמדה החבורה הקטנה בדומיה, מול לוח-הזיכרון שנשא את שמות הלוחמים שנפלו כאן לפני 20 שנה.

שאלתי אותם אם שמעו על גיבעה זו. אחד ענה: "כן. עשו על זה סרט".

רק אחד הנוכחים ידע, כי הסרט הוא גיבעה 24 אינה עונה, וכי אין לו קשר עם מה שהתרחש על גיבעה 69. אבל זה לא הפריע לכל האחרים לתאר לעצמם מה שהתרחש כאן ביוני 1948, במונחים היריריים של אותו סרט עלילתי שטחי.

ואילו אני ראיתי את הדמויות הקטנות, בבגדי-החאקי הקרועים והמגואלים בדם, רצות בשדה, נופלות וקמות; או נופלות ולא קמות יותר. ובין הדמויות האלה — גם חברים שנועדו להקים את מערכת העולם הזה.

★ ★ ★

מישטרת עיראק-סווידאן היתה פעם הסיוט הנורא ביותר, בחייהם של רבבות מלוחמי ותושבי-הדרום. היא הודקרה לעין כל, על ראש הגיבעה קשוחה, אימתנית, מקוללת — ובלתי-ניכנעת.

ועכשיו? קשה לראותה, עד שאתה מגיע למרגלותיה ממש. כי בשדות-פלשת ניטעו עצים לרוב, וצמרות הברושים מקטעות את קווי-הרקיע ומסביעות את הנוף במלבנים ירוקים.

המיטרה עצמה נושאת עדיין את פצעי-המוות שלה: סימני פגיעותיהם של מאות פגזים, קליעים ורסיסים. שמה הוסב ל- מצודת יואב, ושלב גדול הקבוצ מעל לכניסה הראשית, מעיד על כך.

אבל מעל לשלט, על מעקות המירפסות, התנוססו סדוים וסמיכות שניתלו לאיחורר — תיפאורה שקשה מאוד לקשר אותה עם אנדרטה לעזרתם של אלה שנלחמו שם בתש"ח.

מצאתי את עצמי מהרהר: אולי מוטב שיטיחו את סימני-הכיבוש, ויהפכו את המיבצר למעון-מגורים — ואז לא יפריע הדבר לאיש אם בחזרתו יתלו כבסים וסדוים?

★ ★ ★

עריכת כתבה זו היתה בשבילנו, עורכי העולם הזה, חוויה שלא ידעו כמותה כימעט מאז קיבלנו לידנו את השבועון הזה. כי לפני שהתישבנו ליד שולחן-המערכת, היינו היילים באותן החזיתות שעליהם אנו כותבים השבוע.

אין זו רק חוויה פרטית; כי המערכת הזאת נולדה בשוחות של חזית תש"ח. המטרות שנקבעו אז לעיתון — מנחות גם היום את צעדינו.

כאשר החלטנו, אורי אבנרי ואני, כי יבוא יום ונקים עיתון משלנו, אמרנו, "זה יהיה עיתון שיאמר את האמת. שלא ילבה שינאה ולא יחרח מלחמה — אלא יסיף לשלום וישאף להבנה בין שני עמים: ישראלים וערבים".

הסתברנו אותה שעה בצל גור-צברים, ממזרח לכביש המוביל לנגבה, בשולי כפר

BAHAT

חדשה מאד זולה מאד קטנה מאד

מצלמת אינסטאמטיק 25 של קודאק

מצלמת אינסטאמטיק 25 החדשה של קודאק כה קטנה עד כי ניתן לשאתה בכל מקום וכה זולה עד כי כל אחד יכול להרשות לעצמו לקנותה. מחירה 45 ל"י בלבד.

נסה ותיווכח אילו תמונות נפלאות תצלם בעזרתה. הזכרונות היקרים שלך יהיו שמורים עמך לעולם.

בחר בסרט -- צבעוני או שחור-לבן. הכנס את מטען הסרט, סגור את גב המצלמה וצלם. זה הכל. ללא השחלה, ללא ספירה, ללא החסאה. קנה את המצלמה שחתאים לכיסך. הן בגודל והן בתקציב.

מצלמת אינסטאמטיק 25: 45 ל"י.

מצלמת אינסטאמטיק 104: 77.50 ל"י

(או באריות מתנה כוללת קובית-בוק, שתי סוללות וסרט: 90.50 ל"י.)

להשיג בכל חנות לצרכי צילום בה תראה סמל זה:

